

Tema 0.- Vocabulario básico

Angular: Lente de distancia focal curta (para película de 35 mm.: 18 a 35 mm. Por baixo de 16 mm., neste formato, adoitan chamarse “ollo de peixe”, xa que se obtén unha imaxe moi deformada). O angular permite encadrar un campo visual máis amplo que un lente normal e con gran profundidade de campo, mantendo en foco tanto os obxectos próximos como o fondo.

Angulo: Inclinação do eixo da cámara respecto da acción.

Angulo contrapicado: Cando a cámara sitúase por baixo da acción. Mostra superioridade.

Ángulo normal: Cando o eixo do obxectivo está á altura da acción, paralelo ao chan.

Ángulo oblicuo ou aberrante: Cando o eixo da cámara inclínase a dereita ou esquerda da vertical.

Ángulo picado: Cando a cámara sitúase por riba da acción. Mostra inferioridade.

Anticlímax: Momento de baixo interese ou emoción na acción do filme, que segue ao desenlace a maneira de complemento ou de aclaración.

Argumento: Historia que trata o filme a partir dunha idea esquemática ou xeral. Pode ser orixinal ou ben adaptado doutra obra. As catro fases de creación dun argumento son: sinopse, tratamento, continuidade e guión técnico.

Asincronismo: Efecto que se produce cando non concordan a montaxe visual e a sonora.

Atmosfera: Denomínase atmosfera ao ambiente que se pretende crear en determinadas escenas. No cinema a atmosfera planifícase con coidado co fin de lograr a identificación entre o que mostra a pantalla e o espectador. Para iso, todos os elementos cinematográficos han de ter coherencia co sentido da película: os decorados, a música, os movementos de cámara, o ritmo, a posta en escena, os sons ambientais, etc.

Attrezzista: Integrante do equipo de arte encargada do atrezzo e de todos os detalles da ambientación necesarios para darlle verosimilitud e carácter aos espazos deseñados polo director artístico. Traballa en estreita relación co rexedor.

Atrezzo: Conxunto de obxectos que poboan o escenario para dar ambientación e carácter á escena, como mobles, pinturas, vaixela, etc. Tamén poden integrarse nesta categoría os accesorios de vestiario que apoian a caracterización dun personaxe. Por exemplo: maletas, chapeus, bastóns, etc.

Autor, Cinema de: É o realizado por directores que se caracterizan por algún estilo ou calidade, e que controlan todo o proceso cinematográfico, incluída postproducción. É o cinema que realizan os directores onde as cinematografías son personalistas ou algúns directores norteamericanos moi prestixiosos ou que traballan no cinema independente.

Background: Fondo dun escenario ou dun decorado.

Banda de diálogos: É aquela sobre a que se rexistra o diálogo da película. Non todos os títulos traballan con son directo.

Banda de efectos sala: É a banda na que se montan todos os sons de ambiente que dependen das actuacións dos protagonistas, ou dos movementos de obxectos, ou manipulación de aveños. Pasos, rotura de cristais, movemento de vaixela, portas, revólveres, etc.

Banda de mesturas: É a banda sonora do filme, mestura da banda de efectos e a banda de diálogos.

Banda de música: Contén a gravación da música da película convenientemente montada nos seus lugares correspondentes.

Banda sonora: Aínda que de forma incorrecta chámase así á música da película para a súa venda en disco, a banda sonora confórmana todos os elementos de audio que participan nunha película.

Bloque: Do inglés “cue”. Cada unha das pezas musicais que figura nunha película. Comeza coa entrada e termina cando a música cesa. A súa estrutura, desenvolvemento e duración responde a necesidades narrativas ou visuais, non a unha simple coherencia musical.

Blue Screen: Pantalla azul (aínda que de feito, tamén pode ser verde) fronte a cal se coloca a un actor para que realice unha acción. Logo, en laboratorio, toda a porción de imaxe que ocupa como fondo a pantalla azul é substituída por outra imaxe, que pode ser filmada a parte (polo xeral, algunha paisaxe de acceso difícil ou custoso) ou xerada por computador.

Cadro: Zona delimitada polos catro bordos da pantalla. É o que marca cal será o encadre dunha película.

Cámara lenta: É cando se filma a unha cadencia superior á normal.

Cámara rápida: Efecto que se produce cando se filma a unha cadencia inferior á normal (24 ips).

Cameo: Aparición breve dunha persoa famosa como figurante ou nun papeliño breve.

Campo: É o espazo no que entran todos os personaxes e obxectos visibles na pantalla. O que nos supoñemos ou oímos queda fóra de campo.

Casting: É o proceso de procura e selección dos actores para a repartición dun filme. Adóitase levar a cabo só cos actores secundarios ou cando se busca un protagonista descoñecido

Catch (de cámara): Fina lámina metálica que se coloca entre o portelo da cámara e o negativo para recortar a imaxe horizontalmente, dándolle unha forma máis apaisada e coas proporcións habituais de 1.66:1 (European Widescreen) ó 1.85:1 (American Widescreen).

Chasis: Depósito da cámara onde se coloca a película. Está composto por dous carretes: un entrega a película virxe e o outro recibe a película logo da súa exposición.

Cinema de vangarda: Este cualificativo abarca unha inmensa variedade de tendencias na historia do cinema, xa que é un termo relativo ao momento no que se denomina. Nesta categoría de filmes adóitase incluír non só estilos tan diversos como o dadaísmo, o surrealismo, o futurismo, o impresionismo, o expresionismo ou a abstracción, senón o chamado cinema marxinal ou “underground”. Entre os logros que caracterizaron moitas películas de vangarda está a procura dunha forma poética máis pura e libre da lóxica narrativa, a profundización no realismo ou o desdén polo naturalismo.

Cinema independente: Termo aplicable aos autores que traballan fóra dos sistemas de produción habituais. Son cineastas que tratan de facer un novo cinema narrativamente máis independente que o producido tradicionalmente.

Cinemascope: Sistema de filmación caracterizado por un formato panorámico de pantalla.

Cinerama: Sistema de filmación e proxección, no que con tres cámaras de 35 milímetros rodábase a escena e tres proxectores pasaban simultaneamente as tres películas sobre unha xigantesca pantalla curva que abarcaba practicamente o campo de visión dos espectadores. Estreouse en 1952.

Claqueta: Lousa que leva escrito o título da película, o do director e o do director de fotografía, ademais duns espazos libres nos que se escribe o número de secuencia, de plano e de toma. Serven para ordenar o material filmado.

Click Track: Técnica para axustar o tempo musical á duración de cada un dos bloques de música que forman parte da banda sonora dunha película. Tradicionalmente levábase a cabo practicando unha serie de perforacións regulares na banda sonora das películas que, ao ser proxectadas, emitían un “click” que servía de pauta para o director da orquestra e os músicos. Actualmente esta técnica substituíuse por unha

banda de son dixital que fai innecesarias as perforacións físicas e o ter que proxectar a película durante as gravacións da música.

Clímax: O momento máis alto de interese ou emoción na acción dunha película. Adóitase crear antes do desenlace final para manter ao espectador enganchado á pantalla.

Contracampo: Espazo visual simétrico ao campo, ou sexa, o campo contrario, ao revés.

Copia Cero: Primeira versión da película, xa montada e coa banda sonora armada, que se utiliza para afinar o etalonaxe, é dicir, corrixir as densidades de luz e outros aspectos da fotografía no laboratorio para facer daquela a copia definitiva.

Copión: Material revelado e copiado, sen ningún tipo de efecto de laboratorio e sen editar. O seu visionado (polo xeral, diario) permite comprobar o resultado da xornada de rodaxe e decidir se algún plano debe volver filmarse. Posteriormente ao visionado é empregado polo montador para ir facendo a copia de traballo ou copión de traballo.

Covers ou Cover Sets: Localizacións dunha película que se contemplan no plan de rodaxe como alternativa á localización principal, no caso de que esta non poida ser utilizada o día estipulado por algún motivo, xeralmente de tipo meteorolóxico.

Corte: É a forma directa de efectuar a transición entre dous planos. Chámase tamén cambio de plano por corte simple.

Cortinilla: Efecto óptico que permite substituír unha imaxe por outra dunha forma gradual e logrando que desapareza unha imaxe para ser remplazada por outra.

Curtametraxe: Película dunha duración menor a 30 minutos.

Créditos: Os títulos que anteceden ou seguen a unha película, na que se citan todos os datos de realización da mesma. Algúns directores téñense esmerado en presentalos de forma cinematográfica converténdooos en verdadeiras obras clásicas.

Decorado: Espazo onde se desenvolve a acción. Este pode ser natural ou artificial. Unha película adoita contar cos dous tipos de decorados, xa que os artificiais axudan moito na planificación das películas.

Desenlace: É o momento final dun filme, no que se resolve o relato, feliz, traxicamente ou con final aberto a varias posibilidades.

Diafragma: Mecanismo que regula a cantidade de luz que chega a través do lente á película fotográfica. Case todos os diafragmas axustables adoptan o deseño do iris, o cal está formado por un conxunto de pequenas laminas que se solapan determinando entre si unha abertura de forma aproximadamente circular e de diámetro variable.

Difusores: Ferros delgados de diferentes materiais que se usan co obxectivo de esvaecer a luz, para diminuír a súa incidencia sobre un obxecto ou un actor.

Director: Responsable creativo do filme. É a súa función dirixir a posta en escena a partir dun guión no que, en función do tipo de produto co que traballe, ten máis ou menos liberdade. É o máximo responsable do resultado final da película e sobre o que recae toda a responsabilidade.

Director artístico: É o encargado do ton estético dunha película. A súa función é deseñar os decorados, os escenarios e a imaxe estética que terá o produto final.

Director de fotografía: É o máximo responsable do ton fotográfico e a iluminación dunha película.

Disolvencia: Acción de esvaecer gradualmente unha escena, cousa que indica o paso do tempo dunha escena a outra, ao pasar dun plano a outro.

Distancia mecánica: A que se logra mediante obxectivos, sen trasladar a cámara de lugar. Existen obxectivos chamados grandes angulares, que amplían o campo de visión, e os teleobxectivos, que o achegan.

Distribuidora: Empresa que se encarga de proxectar as películas na gran pantalla. É a intermediaria entre a produtora e o público.

Dobrax: Aplicar a voz nos diálogos tras a rodaxe, e montaxe, do filme. Utilízase para poñer no idioma dos espectadores o que se rodou ou produciu noutro idioma.

Documental: Película de non ficción que relata situacións que acontecen no mundo real. O documental pode ser de moitos estilos e a súa fidelidade sempre está supeditada á montaxe e selección de imaxes que leve a cabo o director.

Dolby: Sistema de redución de ruídos que acompañan a un sinal acústico, aumentando entre 10 e 15 db a relación sinal-ruído. Fai uso de filtros que subdividen o sinal en varias bandas a fin de ser tratadas individualmente e en forma codificada. O sistema actúa durante a gravación e a reprodución.

Edición: É a montaxe feita en vídeo.

Edición Dixital: Montaxe elaborada mediante equipos informáticos, xa sexa baseado en hardware ou software.

Efectos especiais (FX): Todos aqueles efectos que se han de crear dunha forma artificial e que resultan perigosos e complicados. Estes poden ser mecánicos, sonoros, físicos, químicos, cinéticos, dixitais, etc. A choiva, a néboa, os terremotos, o lume, os cristais trucados, a neve, o sangue falso ou as complexas transformacións forman parte do universo dos efectos especiais.

Eixo da acción: Liña imaxinaria ao longo da cal se desenvolve a acción dos personaxes no espazo. Este eixo vén determinado, nas accións estáticas, pola dirección das miradas dos personaxes.

Eixo óptico: Liña imaxinaria que une o centro do encadre co centro do obxectivo da cámara.

Eléctrico: Cada un dos axudantes do director de fotografía que se encargan de levar as lámpadas, armar e desarmar os trípodas, colocar xelatinas e demais funcións.

Elipse: Espazo, ou tamén tempo, que vemos simplemente suxeridos, sen que se mostre de forma clara, evidente, nítida.

Empalme: Unión de dous fragmentos ou planos de película que se realiza na montaxe en moviola.

Emprazamento: Situación da cámara, punto de vista ou ángulo que adopta á hora de captar unha escena.

Emulsión: En fotografía, fina capa de sustancias químicas sensibles á luz, adheridas a unha base ou soporte, que reaccionan na exposición rexistrando a imaxe que recibe o obxectivo da cámara. A sensibilidade da emulsión exprésase en unidades ASA, cuxos valores máis frecuentes oscilan entre a 50 ASA (baixa sensibilidade) e 400 ASA (alta sensibilidade).

Encadeado: Paso dun plano a outro por medio dunha serie de fotogramas intermedios en que as imaxes se superpoñen.

Encadre: É a selección do campo abarcado polo obxectivo no que se ten en conta o tipo de plano, o ángulo, a altura e a liña de corte dos suxeitos e/ou obxectos dentro do cadro, e a súa precisa colocación en cada sector, para lograr a harmonía da composición e a fluidez narrativa con que se haberá de montar posteriormente. É dicir, a forma de organizar a toma. É un dos momentos máis delicados e importantes da filmación.

Escaleta: Método utilizado para a escritura de guións, que consiste nunha serie de cartóns (un por cada escena) que permiten traballar dunha maneira máis gráfica a estrutura narrativa, poñendo a proba distintos

ordes posibles.

Escena: Serie de planos que forman parte dunha mesma acción ou tamén ambiente dentro dun espazo e dun tempo concretos. Adoita explicar o momento e lugar no que sucede algo. Exemplo: Parque de atraccións. Exterior. Noite.

Escorzo: Efecto que se produce cando un obxecto ou unha figura humana é tomada nun gran primeiro plano e, por tanto, queda desfigurada a causa do encadre.

Espazo: É o determinado polo campo que toma o encadre da cámara.

Estudio: Lugar pechado e acustizado onde se constrúen os decorados para filmar unha película ou algunhas escenas. Os grandes estudos posúen varios platós nos cales adoita traballarse paralelamente, aínda distintas películas. Son os casos dos estudos de Hollywood ou de Cinecittá.

Etalonaxe: É o proceso de axuste e/ou igualado progresivo da fotografía de cada toma montada, a partir do primeiro copión (moviola) ou telecine (vídeo ou sistema dixital). Así se homoxeiniza todo o proceso para evitar saltos de continuidade de luz.

Figurante: Son os actores que actúan como elementos ornamentais e complementarios nunha película. Serían as persoas que pasean pola rúa, os que están nunha tenda ou os que forman parte dunha escena de masas.

Figurinista: Deseñador dos modelos de vestuario do filme e responsable do vestuario total do mesmo. Debe traballar en íntima conexión co escenógrafo para unificar criterios en canto ao estilo cromático, época, ambiente e atmosfera.

Filtros: Lámina de material transparente (cristal, xelatina, acetato) que se coloca diante do lente da cámara e que absorbe unha parte específica da luz que o atravesa co fin de modificar o cromatismo e a intensidade lumínica, ou de alterar e deformar a imaxe. Aínda que estes últimos son accesorios ópticos máis que filtros, incorporouse esta acepción na xerga fotográfica.

Flashback: É un recurso narrativo polo que se contan feitos xa sucedidos. Isto lévase a cabo por medio dos recordos, os sonhos, a diferente visión dun suceso por parte de varios personaxes, a partir da lectura dun libro de historia, dun obxecto concreto, etc.

Flashforward: É unha secuencia que nos mostra o que acontecerá no futuro. Pode ter carácter realistas ou onírico.

Foquista: Denomínase así á persoa encargada dos obxectivos da cámara. Adoita ser o axudante do director de fotografía.

Fóra de campo: Acción ou diálogo que oímos e intuimos pero non vemos xa que ten lugar fóra do campo visual ou campo da cámara. Utilízase para non mostrar accións que o director quere ocultar ao espectador.

Formulación: Inicio ou arranque da historia que se quere narrar.

Fotómetro: Instrumento utilizado en fotografía que mide, mediante unha célula fotoelétrica, a intensidade da luz que incide ou é reflectida por un suxeito ou obxecto. Desta maneira determínanse as combinacións correctas de diafragma e velocidade da cámara para lograr unha boa exposición.

Fotograma: Cada un das imaxes que se suceden nunha película cinematográfica rodada en celuloide. Un segundo de película equivale a 24 fotogramas.

Frame: É o fotograma en soporte magnético ou dixital. Un segundo de vídeo está composto de diversos números de frames, segundo a norma de gravación. No sistema PAL, que é o utilizado no noso país, están contidos 25 frames por segundo.

Fundido: É unha transición entre planos, na que desaparece progresivamente a imaxe que se fundía en negro e disólvese por completo antes de que outra imaxe xurda da mesma escuridade. Fade-in chámase ao que pecha e fade-out ao que abre. O seu uso serve para explicar o paso do tempo ou un cambio radical de escenario.

Fundido encadeado: É un fundido máis suave, no que o plano é substituído por outro que se lle superpón progresivamente, sen corte. Hase de tentar que as dúas imaxes teñan cousas en común.

Gag: É un “golpe cómico” que non se espera. Pode ser visual, verbal ou sonoro.

Gran plano xeral: Mostra unha paisaxe ou un gran decorado onde as figuras humanas e os obxectos non teñen practicamente ningún relevo.

Guindastre: Vehículo que soporta a cámara, que vai sobre unha plataforma xiratoria e permite realizar multitude de movementos. Esencial para planos secuencia complicados.

Guión: É a plasmación por escrito das accións e diálogos que compoñen unha película. Nel aparece, con narración, os diálogos, a descrición de personaxes e escenarios e o tempo e espazo en que se desenvolve cada acción.

Guionista: É a persoa encargada de redactar os guións. Nalgunhas ocasións é o propio director e noutras un equipo de varias persoas.

Guión técnico: É o guión que especifica o que se ha de ver e hase de escoitar durante a proxección do filme, e no mesmo orde en que aparecerá na pantalla. Aparecen os tipos de planos, a duración e todos os aspectos técnicos.

Idea: Punto de partida para elaborar o argumento.

Inserto: Plano que se intercala no medio doutros dous para destacar un detalle, describir un aspecto, de entre outras funcións.

Internegativo: Copia do negativo obtida do interpositivo, que é, á súa vez, unha copia do negativo orixinal. Úsase para extraer copias sen danar o negativo.

Jump-cut: Vocábulo inglés. Montaxe que supón un salto visible na continuidade da acción, provocando un salto apreciable. Isto pode afectar a personaxes ou situacións.

Leitmotiv: Trátase dunha técnica de identificación entre unha melodía ou frase musical e un concepto, que pode equivaler a un personaxe, un acontecemento ou unha idea xeral. Esta identificación establécese mediante a simultaneidade na primeira aparición do concepto en concreto e a melodía e, a partir de aí, mediante a repetición idéntica ou transformada, seguindo as incidencias argumentais.

Longametraxe: Película de duración superior a 60 minutos.

Macro: Lente especial para captar imaxes a curta distancia.

Making of: Reportaxe que documenta as curiosidades e técnicas da rodaxe dun filme. Este vídeo adoita ter un obxectivo publicitario.

Maqueta: Composición musical interpretada por sintetizadores que imitan o son de instrumentos reais ou por un grupo reducido de instrumentos que serve para ofrecer ao director unha idea aproximada de como soarán os bloques cando sexan orquestrados e gravados.

Maquillador: Persoa encargada de todos os elementos de maquillaxe e barbería dunha película. Existen maquilladores estándar, que son os que buscan unha tonalidade facial para os actores, e maquilladores de efectos especiais que traballan con próteses e efectos especiais.

Maquinista: Técnico encargado de montar e utilizar a maquinaria auxiliar de fotografía usada durante a filmación, por exemplo o guindastre.

Mediometraxe: Filme con duración entre 30-60 minutos.

Melodrama: Xénero no que se mesturan as emocións para lograr cativar aos espectadores. Adoitan ser grandes traxedias e películas de amor.

Meritorio: Persoa que traballa nunha rodaxe nun posto que podería definirse como “aprendiz”. Adoita encargarse de pequenas tarefas, para ir formándose nalgunha das áreas do equipo técnico.

Montador: É a persoa encargada de montar a película de maneira que esta teña coherencia e respecte unha continuidade. Tamén ha de saber dar ritmo e progresión á historia.

Montaxe: A organización da película tras a rodaxe. Elixir, cortar e pegar os diferentes anacos de película, cunha idea determinada polo guión. Durante o proceso de montaxe selecciónanse e descartan secuencias e imprímese o ritmo á película.

Montaxe alterna: Montaxe que presenta dúas secuencias que se alternan de maneira simultánea a medida que progresa a acción, facéndoa evolucionar.

Montaxe continua: Maneira de facer progresar a narración fílmica sen interrupcións nin saltos atrás.

Montaxe paralela: Presenta de maneira alterna o que está a suceder en dúas ou máis escenas diferentes dentro da mesma acción, e que ou ben se complementan ou ben a unha contraponse á outra.

Movemento de abalo: É o obtido cando a cámara móvese de dereita a esquerda e ao revés sen pararse.

Moviola: Máquina utilizada para montar as películas.

Música adaptada: Toda composición preexistente que ao ser reutilizada noutro contexto cambia a súa forma e adopta novas características musicais. Lévaos a cabo un arreglista ou director musical que se encarga de tomar o material preexistente e adaptalo ás novas necesidades (duración e orquestración) da película.

Música diexética: Toda música cuxa existencia queda xustificada dentro da diéxese fílmica, é dicir, a ficción concreta que propón cada secuencia. Esta xustificación pode ser explícita ou implícita, segundo o grao de concreción da fonte de orixe da música: se a secuencia inclúe un plano no que se explicita onde xorde a música (un tocadiscos, unha orquestra, unha radio), trátase de música diexética explícita, pero se a secuencia transcorre nun bar, a lóxica opera implicitamente como xustificación e non será necesario un plano que indique a procedencia exacta da música.

Música orixinal: Toda composición realizada ex profeso para unha película. Emprégase en contraposición á música preexistente e a música adaptada.

Operador: Técnico do equipo de fotografía encargado do manexo da cámara e o encadre.

Orquestración: Proceso da composición mediante o cal se seleccionan os instrumentos que executarán a música, dotándoa dunhas determinadas características sonoras. Tradicionalmente, a industria cinematográfica contou sempre con orquestradores profesionais que colaboraban cos compositores, producíndose unha distinción de tarefas.

Panorámica: Movemento de rotación da cámara. Pode ser horizontal, vertical, oblicua (combinación das outras dúas) e circular.

Plano: Conxunto de imaxes que constitúen unha mesma toma; é, pois, a unidade de toma. Hai de diferentes tipos segundo o ángulo da cámara.

Plano americano: É o que mostra a figura humana desde os xeonllos cara arriba.

Plano xeral: É o que mostra as figuras e os obxectos dunha maneira total, incluíndo a escena onde se achan.

Plano inclinado: Obtense cando a posición da cámara non é vertical.

Plano “master”: Secuencia que se roda nun só plano para presentar a continuidade dunha acción e que será enriquecida con insertos.

Plano medio: É o que mostra a figura humana, cortada pola cintura ou ben á altura do peito.

Plano secuencia: Secuencia que se roda nun só plano, nunha única toma, sen ningún tipo de montaxe, directamente e sen interrupción, e por iso conserva as unidades espacial e temporal.

Plano subxectivo: Mostra o mesmo que ven os ollos dun personaxe. Ás veces o plano ten o mesmo movemento que o intérprete.

Planificación: Desagregación do guión en planos.

Primeiro plano: Mostra o rostro enteiro ou unha parte da figura humana, ou ben un obxecto globalmente.

Primerísimo plano: Mostra unha parte do rostro da figura humana ou unha zona, ou ben só unha porción dun obxecto.

Produtor: É a persoa que financia ou busca as fontes de financiamento dunha película.

Produtora: A empresa que produce as películas. Existen algunhas que son multinacionais, como as que traballan en Hollywood, e outras máis independentes.

Produtor executivo: É a persoa que se encarga de conseguir toda a infraestrutura que leva implícita unha película. Ha de tomar as decisións importantes.

Profundidade de campo: Espazo entre o primeiro termo e o último que se enfocan nun mesmo encadre.

Raccord: É a coherencia entre unhas secuencias e outras. É evitar que se produzan saltos na continuidade das películas. O contrario chámase “falta de raccord”.

Realizador: Ás veces sinónimo de director. Chámase sobre todo cando se ocupa só da posta en escena e da rodaxe.

Rexedor: Persoa de produción encargada de conseguir a utilería de acción, é dicir, todo aquel elemento que teña función activa na rodaxe.

Ritmo: É o movemento que se imprime á acción nunha película e conséguese adecuando a duración de cada plano e os recursos sonoros, icónicos e expresivos que se utilizan. O ritmo pode lograrse con planos de curta duración e numerosos, nun ritmo rápido, con planos de longa duración e moi pouco numerosos, nun ritmo lento, planos cada vez máis breves, ou cada vez máis longos. Os sons e a música poden apoiar o ritmo das imaxes.

Rush: Chámase aos fragmentos de cada toma.

Scope: Termo xenérico con que se coñece aos distintos formatos de pantalla ancha usados a partir da década dos 50, tentando atraer de novo o público ás salas tras o enorme éxito da televisión. Algúns deles foron: Cinemascope, Superscope, Warnerscope, etc. Algúns destes formatos aínda se manteñen na actualidade.

Script: Chámase así á secretaria de rodaxe. Realiza unha función moi importante e de gran responsabilidade no desenvolvemento da película. Unha das súas máis relevantes tarefas é a de lograr que haxa continuidade entre as escenas, deixando claramente constancia de calquera detalle que vaia a ser continuado na secuencia posterior. É a responsable de que non haxa “falta de raccord”.

Secuencia: É unha acción un tanto complicada na que se mesturan escenas, planos, lugares. Non teñen porque coincidir nela o tempo fílmico e o real. Posúen unha unidade de acción, un ritmo determinado e

contido en si mesma. Pódese comparar ao capítulo dunha novela.

Segunda Unidade: Equipo de filmación máis pequeno, xeralmente dirixido polo primeiro asistente de dirección, que filma planos de menor envergadura en paralelo á rodaxe principal.

Serie B: Películas de menor orzamento en función de expectativas comerciais.

Serie Z: Películas de baixísimo orzamento e realizadas sen medios, cuxa finalidade é unha explotación moi limitada en circuítos moi marxinais. Adoitan pertencer a xéneros como o terror, o erotismo, etc.

Sincronizar: Facer concordar exactamente a banda sonora coa banda de imaxes.

Sinopse: Resumo ou esquema do tema ou do argumento no que se inclúen as principais características dos protagonistas.

Sobreimpresión: É cando se impresiona dúas veces o mesmo fragmento de película, filmando cada vez imaxes diferentes que adquiren significado coa superposición.

Son directo: Gravar os diálogos e sons ao mesmo tempo que se realiza a rodaxe. Gáñase en naturalidade pero pérdese en claridade de voz.

Soundtrack: É unha banda na que se rexistran os sons de todas as bandas menos a de diálogos.

Steadycam: Dispositivo mecánico que sostén a cámara mediante un arnés sobre o corpo do operador, polo seu deseño absorbe as vibracións e permite rodar tomas en movementos con gran fluidez.

Storyboard: É a historia debuxada da película, exposta plano a plano por medio de debuxos que sinalan o encadre a realizar e van acompañados dos textos cos diálogos correspondentes. É moi útil no momento da rodaxe, pois facilita o traballo dos técnicos sobre todo en secuencias de acción.

Suspense: Estratexia creada polo director dunha película para manter in albis ao espectador, xa sexa mediante recursos que prolongan a tensión, ou dando informacións ao espectador sobre cousas que os protagonistas non coñecen.

Take: Toma de imaxe ou de son.

Telefilme: É unha película realizada para televisión e que se axusta ás súas técnicas de filmación e montaxe. Adoitan estar baseadas en casos reais e ter orzamentos menores que os filmes.

Teleobxectivo: Lente de distancia focal longa (máis de 80 mm. para cámaras de 35 mm.) O teleobxectivo permite encadrar un ángulo de toma máis reducido que un lente normal. Emprégase para aproximar imaxes afastadas ou para realizar primeiros planos. Comprime as perspectivas e a súa profundidade de campo é mínima, producindo fondos fóra de foco.

Tema: A idea ou ideas de fondo que se queren transmitir a través dunha trama argumental presente nun filme.

Toma: É o tempo que transcorre desde que o obturador ábrese ata que se pecha. Equivale á palabra plano, que é a unidade operativa elemental da película. Se o fotograma é a palabra, o plano é a frase. Dun plano realízanse tantas tomas como o director considere necesario ata que todo estea tal como el quere.

Tráiler: É o avance dunha película. Realízase con fins publicitarios, para que os espectadores dun filme queden atraídos pola obra que se proxectará no cinema un tempo despois.

Trama: Liña de estrutura dunha historia onde se planifican os conflitos e as tensións para ter atrapada á audiencia co desenvolvemento dos acontecementos.

Travelling: Movemento de cámara obtido mediante o desprazamento da mesma sobre raíles ou calquera outro sistema. Pode ser lateral ou frontal.

Varrido: Paso dun plano a outro por medio dunha imaxe intermedia case difusa, que resulta dun movemento rapidísimo e seco da cámara, de tipo panorámico.

Voz en off: É a voz de alguén que non está en escena. Pode ser dun narrador, un pensamento de alguén que está en escena, etc.

Xénero: Forma de clasificar as películas pola súa temática ou estilo. Fálase de musical, comedia, histórico, etc.

Xirafa: É o soporte telescópico que se utiliza para suxeitar o micrófono sobre os actores e movelo ao lugar necesario para captar todos os diálogos. Colócase a suficiente altura sobre os intérpretes co fin de que a cámara non o filme.

Zoom: Lente de distancia focal variable que permite pasar dun angular a un teleobxectivo ou viceversa, logrando unha sensación de afastamento ou achegamento a un obxecto ou suxeito.

Xénero: Forma de clasificar as películas pola súa temática ou estilo. Fálase de musical, comedia, histórico, etc.

Xirafa: É o soporte telescópico que se utiliza para suxeitar o micrófono sobre os actores e movelo ao lugar necesario para captar todos os diálogos. Colócase a suficiente altura sobre os intérpretes co fin de que a cámara non o filme.